
дозволяє реалізувати підприємницьку активність, що, у свою чергу, зумовить збільшення державного бюджету [1, с. 63].

Варто згадати також те, що дуже важливим аспектом взаємодії закладів освіти з бізнес-середовищем є забезпечення якості освіти, актуальності навчального процесу та відповідного технічного оснащення. Навчальні заклади мають постійно оновлювати навчальні матеріали та методики викладання, розширювати можливості практичної роботи студентів відповідно до їхньої майбутньої спеціальності. Таким чином, студенти можуть набути конкретних навичок і компетенцій, необхідних їм для успішної майбутньої кар'єри.

Нарешті, самі молоді фахівці повинні бути активними та наполегливими у пошуку можливостей для професійного розвитку, постійно підвищувати свою кваліфікацію, розвивати навички soft skills та налагоджувати професійні контакти.

Загалом, проблема безробіття серед молоді на ринку праці становить значну перешкоду соціальному та економічному прогресу нашої держави. Запровадження комплексних заходів для вирішення проблем допоможе молоді знайти роботу та побудувати успішну кар'єру, що в свою чергу позитивно вплине на розвиток економіки та суспільства в цілому.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Збрицька Тетяна Петрівна; МІНІН, Владислав Сергійович. Проблеми молоді на ринку праці в сучасних умовах. *Вісник соціально-економічних досліджень*, 2 (77). 2021. С. 55–65.
2. Остапенко А. О. Проблеми зайнятості молоді на ринку праці. 2023. URL : https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/32265/1/VII_konf_URSES_DBTU_2023-180-182.pdf
3. Сардак С. Е., Мормуль А. В. Глобальні тенденції та національне регулювання сфери зайнятості молоді: *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. С. 421-424. URL : <https://philpapers.org/archive/SAR-66.pdf>

УДК 349.3-057.36

Віка ЛЯШУК / Vika LIASHUK

*здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
Юридичного факультету Національного авіаційного університету (м. Київ)*

Олена МАКЕЄВА / Olena MAKEIEVA

*кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри теорії та історії держави і права
Юридичного факультету Національного авіаційного університету (м. Київ)*

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ ВІЙСЬКОСЛУЖБОВЦІВ ТА ВЕТЕРАНІВ

Захист та забезпечення прав людини в Україні є доволі актуальною проблемою сьогодення. В умовах російської агресії особливо актуальними є проблеми захисту соціальних прав військовослужбовців та ветеранів, оскільки з початком повномасштабного вторгнення більшість демобілізованих ветеранів повернулись на військову службу. Поряд з тим очікується підвищення навантаження на органи

державної влади, що опікуються соціальною підтримкою ветеранів, через збільшення кількості осіб, які мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни. За даними Міністерства у справах ветеранів кількість ветеранів, членів їхніх сімей та членів сімей загиблих військових може зрости до 4-5 мільйонів осіб.

Згідно п.2 статті 3 Конституції України, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [1].

Діяльність щодо забезпечення та утвердження прав людини є основною функцією української держави. Відзначимо, що соціальна функція держави повинна стати пріоритетною в умовах війни та післявоєнного відновлення України, а функція соціального захисту та захисту соціальних прав має стати основою державної ветеранської політики.

У сучасних умовах державна політика соціального захисту ветеранів війни є комплексною та передбачає різноманітні пільги в системі охорони здоров'я, у сфері матеріальної підтримки та оподаткування, в системі освіти, у сфері зайнятості населення, а також житлові пільги та інші пільги.

Слід зазначити, що за роки незалежності Україна розробила значну законодавчу базу, пов'язану з правами військовослужбовців та ветеранів. Найважливішими законодавчими актами у цій сфері є: Конституція України (1996), Закони України: «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (1991), «Про соціальні послуги» (2003); «Про Збройні Сили України» (1991), «Про відпустки» (1996), «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (2005), «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» (2012) та інші нормативно-правові акти.

Забезпечення виконання вимог законів, інших нормативно-правових актів щодо соціального й правового захисту військовослужбовців покладається на органи державної влади та органи місцевого самоврядування [2].

Міністерство у справах ветеранів України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни.

У 2022 році закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» було доповнено статтею 1-1, згідно якої державна політика соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України – цілеспрямована, системна діяльність органів державної влади щодо забезпечення соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України шляхом надання їм пільг і гарантій соціального захисту відповідно до законодавства [3].

Соціальні права передбачають надання ветеранам пільг у системі охорони здоров'я, які передбачають відновлення їх фізичного та психічного здоров'я й включають в себе психологічну реабілітацію, фізичну реабілітацію, протезування, санаторно-курортне лікування, безоплатне одержання ліків. Надання пільг в цій сфері регулюється відповідними нормативно-правовими актами та забезпечується різними державними органами у системі центральних органів виконавчої влади. Для військовослужбовців встановлюється єдина система правового та соціального захисту

з урахуванням грошового, матеріального та інших видів забезпечення відповідно до їхньої посади, військового звання, кваліфікації, тривалості та умов військової служби.

Також не варто забувати про військових, чиї конституційні права зараз порушуються. Наприклад: проблеми із виплатами, що порушує ч. 7 ст. 43 Конституції України, відмова у лікуванні, що суперечить ст. 49 Конституції України, відмова у наданні відпустки, яка передбачена ст. 45 Конституції України тощо. Тому напрацювання дієвої законодавчої бази, а саме системного законопроекту «Про засади ветеранської політики в Україні» – має стати запорукою змін, які сьогодні потрібні військовослужбовцям і ветеранам.

Наразі потребує законодавчого врегулювання автоматизація ветеранських послуг, зокрема, програма «Ветеран, де всі послуги в смартфоні й доступні. Потребує ухвалення єдиний стандарт надання ветеранам послуг за принципом єдиного вікна в ЦНАПах. Крім того, варто удосконалити медичне забезпечення: потрібно змінити перелік за програмою «Доступні ліки» та розширити послуги з якісної стоматології, забезпечити якісну психологічну реабілітацію. Потребує удосконалення державна підтримка працевлаштування ветеранів, потрібен діалог органів держави з роботодавцями, що сприятиме розширенню можливостей ветеранів, реалізації державної політики у сфері професійної адаптації, зайнятості, підвищення конкурентоспроможності на ринку праці ветеранів війни, членів їхніх сімей та родин загиблих. Крім того, варто удосконалити єдину систему обліку отриманих послуг ветераном; підтримку їх фізичного та ментального здоров'я; адаптацію до цивільного життя, інтеграцію в суспільство, підтримку осіб з інвалідністю внаслідок війни, членів родин загиблих (померлих); забезпечення житлом.

Отже, зараз захист соціальних прав військовослужбовців та ветеранів є однією з найгостріших проблем української реальності, є найважливішим завданням не просто функціонування, а й взагалі існування держави. Тому, якщо не прийде усвідомлення про те, що людина – найбільша цінність держави та не почнеться належне забезпечення її прав, держава не зможе повноцінно розвиватися. Забезпечення належного захисту прав та свобод людини є одним із найважливіших завдань держави, а також актуальним напрямком у розвитку правової системи. Але через те, що держава не забезпечує повно мірою захист прав людини з'являється недовіра суспільства до влади. Держава разом з громадами та суспільством має взяти відповідальність за якісну реінтеграцію українських ветеранів, які повертаються з війни до мирного життя. Так само, як вони взяли відповідальність за рідну країну, коли стали на її захист зі зброєю в руках. Важливим завданням є не просто технічно удосконалити окремі норми існуючого законодавства для ветеранів, а напрацювати системні зміни до законодавства, які комплексно будуть вирішувати зазначені проблеми щодо захисту соціальних прав військовослужбовців і ветеранів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України від 28.06.1996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 26.03.2024).
2. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей. Закон України № 2011-XII від 20 грудня 1991 року URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text> (дата звернення: 26.03.2024).
3. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту. Закон України № 3551-XII від 22 жовтня 1993 року URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text> (дата звернення: 26.03.2024).